

В. А. Мазійчук

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

СПЕЦІАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЯК УМОВА НАБУТТЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУДДІ

У статті акцентується увага на тому, що неповноважність Вищої ради правосуддя у 2022–2024 рр., зокрема, й у поєднанні з неповноважністю Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, унеможливила забезпечення засад функціонування судової влади в частині формування високопрофесійного та добросовісного корпусу суддів шляхом призначення суддів на посаду. Як наслідок, враховуючи не здійснення цими органами спеціальної перевірки кандидатів на посаду судді, завдання стосовно забезпечення верховенства права та захисту прав і свобод людини через формування добросовісного, високопрофесійного та незалежного корпусу суддів – не досягнута.

Зазначається, що спеціальна перевірка як один з інструментів раннього запобігання корупції в судових органах проводиться з метою: комплексного вивчення достовірності інформації про особу, яка претендує на зайняття відповідної посади; виявлення обмежень, пов'язаних із суддівською діяльністю; підвищення якості відбору кандидатів на зайняття посад у судових органах; недопущення призначення на посади суддів осіб, які систематично порушували правила професійної етики; встановлення відповідності рівня життя кандидатів наявному в них і членів їхньої сім'ї майну й одержаним ними, згідно з декларацією, доходам тощо.

Виокремлюються особливості, які притаманні процедурі проходження спеціальної перевірки кандидатами на посаду судді: зокрема, обов'язковість надання кандидатом при поданні заяви про участь у конкурсі письмової згоди на проведення спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів»; не може бути суддею особа, яка відмовляється від процедури спеціальної перевірки під час проходження конкурсних процедур; є критерієм для прийняття остаточного рішення про призначення (обрання) або про відмову в призначенні (обранні) на посаду.

Ключові слова: перевірка, контроль, умова, обмеження, несумісність, кандидат, суддя, корупція, запобігання, протидія.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 69 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» [11], на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови.

В механізмі з'ясування цих та інших відомостей щодо кандидатів на посаду судді, а відтак і в ранньому запобіганні та протидії корупції в судових органах, одне з чільних місць посідає спеціальна перевірка, будучи одночасно спеціальним і комплексним засобом (формою)

контролю. Термін «перевіряти» в загальній системі запобігання правопорушенням, пов'язаним з корупцією, є визначальним «коригувальним» інструментом стану та поведінки відповідного суб'єкта, адже «виявляючи відхилення та їх причини, працівники контролю визначають шляхи коригування організації об'єкта управління, способів впливу на об'єкт з метою подолання відхилень, усунення перешкод на шляху оптимального функціонування системи» [1, с. 28].

Відповідної мети можна досягти, передусім, завдяки застосуванню можливостей контролю, оскільки його соціальна функція полягає у забезпеченні джерела інформації про поточні процеси, підтриманні законності, дисципліни, порядку та організованості, захисті свободи та дотриманні прав громадян. Контроль і нагляд,

за своєю суттю, є різними правовими категоріями. Контроль виступає як організаційно-правовий засіб забезпечення законності та дисципліни, що включає спостереження та перевірку правомірності діяльності об'єкта контролю та фактичної відповідності дій вимогам чинного законодавства, з можливістю втручання в оперативно-господарську діяльність для усунення виявлених недоліків та притягнення порушників до відповідальності. Нагляд також є організаційно-правовим засобом забезпечення законності та дисципліни, але його особливістю є виявлення та попередження правопорушень щодо організаційно не підпорядкованих об'єктів [4, с. 30].

У правничій літературі контроль зазвичай визначають як систему спостереження та перевірки процесу функціонування і фактичного стану об'єкта управління. Метою цього є оцінка обґрунтованості та ефективності прийнятих управлінських рішень та результатів їх реалізації, виявлення відхилень від поставлених вимог, усунення негативних наслідків їх виконання та інформування про це компетентних органів [3; 2, с. 106–107].

Як відомо, процес відбору на посаду судді проходить відповідно до Закону України «Про судоустрій та статус суддів» і включає наступні етапи: 1) оголошення конкурсу на посаду судді; 2) подання заяв та документів особами, які бажають стати суддями, для участі в конкурсі; 3) допуск до участі в конкурсі на посаду судді; 4) складання кваліфікаційного іспиту; 5) проведення спеціальної перевірки, передбаченої цим Законом; 6) оцінка особистих морально-психологічних якостей кандидатів на посаду судді (якщо це визначено необхідним Вищою кваліфікаційною комісією суддів України); 7) затвердження рейтингу кандидатів на посаду судді; 8) внесення кандидатів на посаду судді до резерву для заповнення вакантних посад суддів [11].

Під час добору на посади використовуються інструменти контролю відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» для попередження та врегулювання конфлікту інтересів. Це досягається шляхом застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідних завдань, здійсненням певних дій або прийняттям рішень під наглядом. Однією з форм такого контролю є перевірка, яку проводить працівник, призначений керівником органу, підприємства, установи чи організації. Цей працівник оцінює стан і результати виконання

завдань, дій, а також зміст рішень або проєктів рішень, що приймаються чи розробляються особою або відповідним колегіальним органом у питаннях, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів [6].

У Законі України «Про запобігання корупції» значна увага приділяється фінансовому контролю, зокрема обов'язковому щорічному поданню до 1 квітня декларації на офіційному веб-сайті Національного агентства. Це стосується осіб, які виконують функції держави або місцевого самоврядування, за попередній рік. Також важливо інформувати про відкриття валютних рахунків у банках-нерезидентах, забезпечувати перевірку своєчасності подання декларацій, правильності та повноти їх заповнення, а також здійснювати логічний та арифметичний контроль.

Особливу увагу приділяють спеціальній перевірці осіб, які претендують на посади з підвищеним корупційним ризиком або відповідальні посади. Ця перевірка включає:

1) Державна судова адміністрація перевіряє наявність інформації в Єдиному державному реєстрі судових рішень щодо кримінальної відповідальності претендента.

2) МВС перевіряє наявність судимості та її погашення.

3) Мін'юст перевіряє наявність у претендента корпоративних прав.

4) Мін'юст також перевіряє наявність інформації в Єдиному державному реєстрі осіб, що підлягають положенням Закону України «Про очищення влади».

5) Національне агентство перевіряє інформацію про корупційні правопорушення претендента та достовірність його декларації.

6) Міністерство охорони здоров'я перевіряє стан здоров'я претендента, зокрема щодо обліку в психоневрологічних або наркологічних закладах.

7) Міністерство освіти і науки перевіряє освіту, науковий ступінь та вчене звання претендента.

8) СБУ перевіряє допуск до державної таємниці та виконання військового обов'язку.

9) Міноборони перевіряє виконання військового обов'язку (для військовослужбовців ЗСУ) та інші військові зобов'язання.

10) Служба зовнішньої розвідки перевіряє виконання військового обов'язку для військовозобов'язаних в їх облік [9].

Окрім вище зазначеного, слід додати, що джерелами отримання інформації для іден-

тифікації корупційних ризиків кандидатів на посаду судді є:

– інтерв'ювання (соціологічне опитування), анкетування (в тому числі анонімне) працівників юридичної особи, а також представників громадськості, які взаємодіяли (взаємодіють) з юридичною особою, зокрема з використанням електронної пошти, мережі Інтернет, телефону тощо;

- публікації в медіа та соціальних мережах;
- інформація з відкритих реєстрів;

Таким чином, перевірка як оціночна діяльність передбачає встановлення відповідності (невідповідності) об'єкта контролю певним критеріям. Відсутність перевірки, її результатів унеможливує застосування заходів контролю [14, с. 75]. Юридична особа має право самостійно встановлювати порядок проведення планових і позапланових перевірок діяльності своїх працівників, визначати процедуру експертизи документів, а також запроваджувати додаткові форми нагляду та контролю за дотриманням антикорупційної програми, враховуючи специфіку своєї діяльності. Аналіз чинного законодавства та правозастосовної практики свідчить, що практична реалізація контрольних повноважень органами та посадовими особами у сфері запобігання та протидії корупції в судових органах України здійснюється через різноманітні форми. Ці форми визначаються як «регламентовані законодавством організаційні й тактичні методи з'ясування даних, що включають як відкриті, так і приховані заходи, спрямовані на отримання початкової інформації про причетність особи до протиправних дій, її перевірку, аналіз та прийняття відповідного рішення» [13].

У рамках антикорупційного законодавства спеціальна перевірка запроваджена з метою підвищення якості відбору кандидатів на посади, пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування. Це стосується і суддів, до яких висувають підвищені моральні вимоги, враховуючи особливу довіру з боку суспільства та відповідальність їхніх функцій. Тому наявність повної, об'єктивної та достовірної інформації про претендента на відповідну посаду є важливою передумовою для набуття статусу судді.

Однак ситуація в судовій системі є неоднозначною. Повністю викоринити корупцію серед працівників судових органів поки що не вдалося, а вжиті антикорупційні заходи залишаються фрагментарними, що негативно впливає на імідж судової системи України. Це також

пов'язано з недостатньою увагою законодавця та суб'єктів правозастосування до належної організації і проведення спеціальних перевірок кандидатів на відповідні посади.

Слід зазначити, що спеціальна перевірка кандидатів на посади, пов'язані з виконанням функцій держави, не є новелою українського законодавства. Такий антикорупційний захід було введено ще до прийняття Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» [7]. До 1 січня 2012 року подібна перевірка проводилася для значно меншої кількості посад. Відповідно до Порядку проведення обов'язкової спеціальної перевірки відомостей, які подають кандидати на зайняття посад державних службовців, затвердженого Президентом України у 2001 році, обов'язкова спеціальна перевірка здійснювалася стосовно кандидатів на посади, призначення або погодження яких здійснюється Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Головою Адміністрації Президента України, або Керівником Державного управління справами. Зокрема, перевірялися відомості, які кандидат на посаду повідомляв про себе, зазначені у деклараціях про доходи, зобов'язання фінансового характеру та майновий стан кандидата і членів його сім'ї, а також дотримання кандидатом вимог, встановлених законодавством про державну службу, боротьбу з корупцією та державну таємницю [10; 2, с. 110].

З прийняттям Закону України «Про запобігання корупції» названий захід було вдосконалено та відповідно оновлено і розширено переліки посад, які передбачають зайняття відповідального та особливо відповідального становища (примітка до ст. 56) і службових осіб, що займають відповідальне та особливо відповідальне становище (примітка до ст. 50) [6], зокрема, це стосується:

- члена, дисциплінарного інспектора Вищої ради правосуддя;
- керівника служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя та його заступника;
- члена, інспектора Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
- суддів, прокурорів, слідчих і дізнавачів, керівників, заступників керівників державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, їх апаратів та самостійних структурних підрозділів, керівників, заступників керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію однієї або кількох областей, Автономної Республіки Крим, міст

Києва або Севастополя, керівників державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, юрисдикція яких поширюється на територію одного або кількох районів, міста республіканського в Автономній Республіці Крим або обласного значення, району в місті, міста районного значення [6]. Інакше кажучи, можна виокремити дві категорії осіб, які підлягають спеціальній перевірці: 1) особи, які претендують на зайняття посад, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища; 2) особи, які претендують на зайняття посад з підвищеним корупційним ризиком.

У процесі спеціальної перевірки, яка є обов'язковою умовою для набуття суддями відповідного правового статусу, ключову роль відіграє порядок її здійснення, визначений Законом України «Про судоустрій і статус суддів». Щодо претендентів на посади члена Вищої ради правосуддя та члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, обрання яких відбувається через з'їзд суддів України, з'їзд адвокатів України, всеукраїнську конференцію прокурорів, з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ, організація спеціальної перевірки покладається на секретаріат Вищої ради правосуддя та секретаріат Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відповідно.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює рішення про допуск до спеціальної перевірки стосовно всіх кандидатів на посаду судді, які успішно склали кваліфікаційний іспит. Якщо декілька кандидатів набрали однакову кількість балів, до спеціальної перевірки допускаються всі такі кандидати. Після прийняття рішення про допуск кандидатів до спеціальної перевірки, Вища кваліфікаційна комісія суддів України направляє запити до уповноважених державних органів для перевірки інформації про відповідність кандидатів вимогам, визначеним цим Законом, та достовірність наданих документів. Перелік уповноважених державних органів, терміни та вимоги до інформації, яка повинна бути надана або отримана, визначаються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з урахуванням інформації, що міститься в досьє кандидатів на посаду судді. У разі проведення Комісією перевірки інформації через електронну взаємодію з автоматизованими інформаційними та довідковими системами, реєстрами та банками даних, які адмініструються органами державної влади,

іншими державними органами або органами місцевого самоврядування, запити до відповідних органів не надсилаються. Для формування досьє кандидата на посаду судді та проведення спеціальної перевірки, Вища кваліфікаційна комісія суддів України також має право безкоштовно отримувати інформацію про кандидата та членів його родини або близьких осіб у порядку, передбаченому ст. 86 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» [11].

Подача декларації в установленому законом порядку до призначення або обрання є обов'язком особи, яка претендує на відповідну посаду в судових органах. Декларація повинна бути подана за попередній рік і містити достовірні відомості. Достовірність відомостей визначається їх відповідністю дійсності, якщо Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) не встановило недостовірності задекларованих даних у порядку, передбаченому Законом України «Про запобігання корупції», шляхом здійснення контролю та повної перевірки декларації. Недостовірність задекларованих відомостей означає невідповідність дійсності даних, зазначених у декларації, що встановлюється на основі інформації, отриманої в результаті контролю та повної перевірки декларації [9].

Необхідно підкреслити, що остаточне рішення щодо призначення (обрання) або відмови у призначенні (обранні) на посаду, яка пов'язана з виконанням функцій держави чи місцевого самоврядування, не може бути ухвалене до завершення спеціальної перевірки. Вища кваліфікаційна комісія суддів України визначає результати спеціальної перевірки під час засідань колегій. З моменту оприлюднення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України рішення про допуск кандидатів на посаду судді до спеціальної перевірки, будь-які особи мають право подавати до Комісії інформацію та матеріали щодо невідповідності певного кандидата вимогам, встановленим цим Законом. Вища кваліфікаційна комісія суддів України має право врахувати таку інформацію та матеріали під час відбору на посаду судді. Інформація та матеріали, отримані від анонімних джерел, а також ті, джерела яких неможливо встановити, не розглядаються Вищою кваліфікаційною комісією суддів України. У разі отримання інформації, що може свідчити про невідповідність кандидата на посаду судді вимогам, встановленим цим Законом, колегія Комісії проводить перевірку цієї інформації та розглядає її на засіданні із запрошенням відповідного кандидата. Кандидат має

право ознайомитися з цією інформацією, надавати пояснення та докази для її спростування. Якщо за результатами перевірки встановлено, що така інформація є обґрунтованою, колегія Вищої кваліфікаційної комісії суддів України ухвалює вмотивоване рішення про невідповідність кандидата вимогам, встановленим цим Законом, та припинення його подальшої участі у відборі на посаду судді [11].

У разі виявлення розбіжностей у поданих претендентом на посаду автобіографії та/або декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за результатами спеціальної перевірки, претенденту повідомляється про це та надається можливість протягом п'яти робочих днів подати письмове пояснення або виправити виявлені розбіжності [9].

Письмові пояснення кандидата на посаду подаються посадовій особі або органу, що відповідає за організацію спеціальної перевірки, і повинні стосуватися обставин, які спричинили виявлені розбіжності в поданих кандидатом автобіографії та/або декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за попередній рік. До цих пояснень додаються копії підтверджуючих документів [9].

Безперечно, із прийняттям Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суттєвих змін зазнала не лише сучасна судова система, а й правовий статус судді. Наукова література містить багато підходів до визначення правового статусу особи. Учені вкладають у нього різний зміст, проте більш загальним є визначення статусу як «становище однієї особи або групи осіб щодо іншої особи або групи, яке визначається за критеріями, що є важливими для такої соціальної групи» [5, с. 130; 12, с. 27].

У подальшому процесі набуття статусу судді необхідно дотримуватися певних вимог щодо несумісності, зокрема:

– зайняття посади судді є несумісним із обійманням посад в інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, а також з представницьким мандатом. Це також несумісно з обмеженнями, які забороняють особі обіймати посади, що підпадають під процедуру очищення влади, як визначено Законом України «Про очищення влади»;

– суддя не може поєднувати свою діяльність з підприємницькою чи адвокатською діяльністю, займати інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу (за винятком викладацької, наукової чи творчої), а також входити до

керівних органів чи наглядових рад підприємств або організацій, що мають на меті отримання прибутку;

– особи, які володіють акціями або іншими корпоративними правами, чи мають інші майнові інтереси у діяльності юридичних осіб, що націлені на отримання прибутку, зобов'язані передати такі акції (корпоративні права) або інші відповідні права в управління незалежній третій особі (без права давати їй інструкції щодо розпорядження цими акціями, корпоративними або іншими правами, або щодо реалізації прав, які з них виникають) на час перебування на посаді судді;

– суддя не може бути членом політичної партії чи професійної спілки, виявляти прихильність до них, брати участь у політичних акціях, мітингах, страйках. Також, перебуваючи на посаді, суддя не може бути кандидатом на виборні посади в органах державної влади (крім судової) та органах місцевого самоврядування, а також брати участь у передвиборчій агітації [11].

Суддя повинен дотримуватися вимог щодо несумісності, визначених законодавством у сфері запобігання корупції. Відрядження на роботу до Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України, Ради суддів України не вважається сумісництвом [11].

Отже, підсумовуючи проведений аналіз спеціальної перевірки як умови набуття правового статусу судді та одного з елементів раннього запобігання і протидії корупції в судових органах, встановлено, що метою спеціальної перевірки є всебічне вивчення інформації про особу, яка прагне зайняти відповідну посаду, та підвищення якості відбору кандидатів на посади в судових органах України.

Висновки. Охарактеризовано спеціальну перевірку як один з елементів механізму раннього запобігання та протидії корупції в судових органах, який проводиться з відповідною метою. На підставі аналізу законодавства та з'ясування сутності спеціальної перевірки під останньою запропоновано щодо перевірки кандидата на посаду в судових органах України вважати особливий юридичний інструмент комплексного вивчення відомостей про особу, яка бажає обіймати відповідну посаду в судових органах, що слугує невід'ємною умовою набуття нею правового статусу судді. Акцентовано увагу на можливості розширення переліку відомостей, що підлягають встановленню під час спеціальної перевірки, зокрема про притяг-

нення особи до дисциплінарної відповідальності, зміну нею громадянства в минулому, відомості про близьких осіб кандидата тощо.

Список використаної літератури:

1. Галімшина Г. В. Державний контроль на автомобільному транспорті в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2010. 245 с.
2. Луговий В. О. Адміністративно-правовий механізм запобігання правопорушенням, пов'язаним з корупцією, що вчиняються поліцейськими: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2019. 279 с.
3. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. Луцьк : Вежа, 2000. 240 с.
4. Методичні рекомендації щодо організації роботи із запобігання корупції юридичних осіб, що належать до сфери управління МВС. Київ, 2019. URL: https://mvs.gov.ua/upload/file/metodichka_antikorupc_ua_nfoteh.pdf
5. Нікуліна А. Г. Сутність та особливості адміністративно-правового статусу органів досудового розслідування Національної поліції України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2017. № 3. С. 128–132.
6. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
7. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 7 квіт. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3206-17>.
8. Про затвердження порядку проведення контролю та повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування : рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 10 лют. 2017 року № 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0201-17>.
9. Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 25 берез. 2015 р. № 171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/171-2015-%D0%BF>.
10. Про обов'язкову спеціальну перевірку відомостей, що подають кандидати на зайняття посад державних службовців: Указ Президента України від 19 лист. 2001 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1098/2001>.
11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 черв. 2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/print>
12. Соціологія : навч. посіб. / В. В. Вербець, О. А. Субот, Т. А. Христюк. Київ : Кондор, 2009. 550 с.
13. Ткаченко О. В. Адміністративно-правові засади протидії корупції в органах внутрішніх справ: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2008. 276 с.
14. Шестак В. С. Державний контроль в сучасній Україні (загальнотеоретичні питання) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2002. 195 с.

Maziichuk V. A. Special check as a condition of acquisition legal status of a judge

The article focuses on the fact that the incompleteness of the High Council of Justice in 2022-2024, in particular, and in combination with the incompleteness of the High Qualification Commission of Judges of Ukraine, made it impossible to ensure the principles of the functioning of the judiciary in terms of the formation of a highly professional and virtuous corps of judges by appointing judges to the post. As a result, taking into account that these bodies do not carry out a special audit of candidates for the post of judge, the task of ensuring the rule of law and protecting human rights and freedoms through the formation of a virtuous, highly professional and independent corps of judges has not been achieved.

It is noted that a special check as one of the tools for early prevention of corruption in the judiciary is carried out with the aim of: a comprehensive study of the reliability of information about the person applying for the relevant position; identification of restrictions related to judicial activities; improving the quality of selection of candidates for positions in the judiciary; preventing the appointment of persons who systematically violated the rules of professional ethics; establishing the conformity of the standard of living of candidates to the property available to them and members of their family and received by them, according to the declaration, income, etc.

The features that are inherent in the procedure for passing a special check by candidates for the position of a judge are singled out: in particular, the mandatory provision by the candidate when submitting an application for participation in the competition of written consent to conduct a special check in accordance with the Law of Ukraine "On the Judicial System and Status of Judges"; a person who refuses the special verification procedure during the competitive procedures cannot be a judge; is the criterion for making a final decision on the appointment (election) or refusal to appoint (elected) to the post.

Key words: verification, control, condition, limitation, incompatibility, candidate, judge, corruption, prevention, counteraction.